

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

SPRAWOZDANIE Z WIZYTY STUDYJNEJ

realizowanej w ramach operacji pt. „Cztery podejścia jeden cel-wypracowanie innowacyjnych mechanizmów współpracy z wykorzystaniem dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i historycznego obszarów LGD”.

Podmiot organizujący wizytę (Lider) Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Krajna Złotowska, we współpracy z partnerami projektu:

1. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Krasnystaw Plus”
2. Lokalna Grupa Działania „Zielone Bieszczady”

Instytucja goszcząca / miejsce wizyty: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Kaczawskie

Termin wizyty: 05 – 07 września 2018 r.

Celem wizyty studyjnej jest zbudowanie platformy współpracy - partnerstwa w obszarze działań Lokalnych Grup Działania z wykorzystaniem zasobów lokalnych poprzez nawiązanie współpracy pomiędzy partnerami i wypracowanie innowacyjnych instrumentów poprawiających wdrażanie inicjatyw z zakresu rozwoju obszarów wiejskich.

Charakterystyka grupy biorącej udział w wizycie studyjnej: Pracownicy LGD Krasnystaw Plus, Członkowie, Zarządu, Rady LGD Krasnystaw Plus, liderzy lokalni, koordynatorzy gminni, mieszkańcy obszaru LSR w tym: członkinie KGW i przedsiębiorcy. **Przebieg wizyty studyjnej /opis wykonywanych zadań w danym dniu**

I dzień – 05.09.2018 r.

Grupa 20 osobowa uczestników wizyty studyjnej z LGD Krasnystaw Plus przybyła o godz. 14.00 do Dobkowa na Pogórze Kaczawskie do Krainy Wygasłych Wulkanów. Na miejscu grupę przywitała Dyrektor Stowarzyszenia LGD Partnerstwo Kaczawskie pani Gabriela Męczyńska. Pierwszym miejscem wizyty studyjnej była **Villa Greta w Dobkowie** z kompleksem hotelowo – restauracyjnym zaprezentowana przez właściciela zarządzającego kompleksem panią Ewelinę Rozpędowską jako efekt działania Programu LEADER w ramach PROW 2007-2013. Podczas wspólnego obiadu właścicielka obiektu dokonała krótkiej prezentacji na temat historii powstania pensjonatu i obecnego zakresu funkcjonowania w zakresie prowadzenia kuchni regionalnej.

Następnie grupa udała się do **Sudeckiej Zagrody Edukacyjnej w Dobkowie** efekt działań programu LEADER w ramach PROW 2007-2013 oraz PROW 2014-2020. Sala powstała w 2015 roku i prężnie działa dzięki Partnerstwu Kaczawskiemu. Moderatorem wizyty studyjnej w **Sudeckiej Zagrodzie Edukacyjnej** była Pani Dyrektor Julię Jankowską, która przedstawiła pracowników, historię powstania, zakres i plany działalności Zagrody na najbliższe lata. Główną misją Zagrody Edukacyjnej jest popularyzacja nauk o Ziemi oraz propagowanie wiedzy o regionie Gór i Pogórza Kaczawskiego. To miejsce, gdzie odbywają się kaczawskie warsztaty artystyczne z udziałem różnych wystawców i są skierowane dla dzieci i dorosłych. Zagroda posiada sale edukacyjne m.in. salę ziemi, gdzie znajduje się interaktywna makieta rzeki, sala trzęsienia ziemi z platformą stymulującą trzęsienie Ziemi, sala warsztatowa - gdzie przeprowadzane są animacje-eksperymentalne dotyczące minerałów, skał i gleby. Po zwiedzaniu grupa udała się do sali konferencyjnej, gdzie pani Dyrektor Gabriela Męczyńska zaprezentowała rozwój społeczno-

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
gospodarczy Gór i Pogórza Kaczawskiego- Krainy Wygasłych Wulkanów dzięki inicjatywnie Leader. Przedstawiła funkcjonowanie LGD i w jaki sposób następują aktywizacja obszarów wiejskich oraz integracja mieszkańców na obszarze Partnerstwa Kaczawskiego. Również opowiedziała w jaki sposób wykorzystuje się na tym terenie zasoby przyrodnicze, kulturowe które są najcenniejszymi atutami Krainy Wygasłych Wulkanów.

Następnie grupa udała się do miejsca zakwaterowania „Pensjonatu przy Miłej” w Złotoryi. Po zakwaterowaniu uczestnicy wizyty studyjnej pojechali do „**Galerii pod Aniołem**”, która prowadzona jest przez rodzinę Rudnickich. Pracownia zajmuje się produkcją ceramiki artystycznej. Pierwszym wykonanym produktem był anioł, stąd nazwa „Galeria pod Aniołem”. W produkcję zaangażowana jest Pani Bogusława Rudnicka wraz z córkami. W galerii również odbywają się warsztaty chlebowe „od ziarenka do bochenka” oraz warsztaty ceramiczne. Panie opowiedziały historię powstania tego miejsca. W ramach wizyty w pracowni grupa miała okazję uczestniczyć w warsztatach ceramicznych – o tematyce tego miejsca - anioły z galerii. Na zakończenie wraz z właścicielami odbyła się uroczysta kolacja, z przedstawicielami gmin i miast - uczestniczyli: Burmistrz Świerzawy Józef Kołacz, Burmistrz Wojcieszowa Sławomir Maciejczyk. Po kolacji grupa udała się do miejsca noclegowego „Pensjonatu przy Miłej” w Złotoryi.

II dzień – 06.07.2018 r.

Kolejnego dnia naszej wizyty studyjnej, po śniadaniu w „Pensjonacie przy Miłej” całą grupą udaliśmy się do **siedziby Stowarzyszenia LGD Partnerstwo Kaczawskie**. Na miejscu grupę przywitał Pan Mariusz Foryś Wójt Gminy Mściwojów – lider i założyciel Partnerstwa Kaczawskiego wraz z Panem Sewerynem Mazurem Sołtysem wsi Mściwojów. Na spotkaniu obecna była Pani Dyrektor Gabriela Męczyńska wraz z pracownikami Biura LGD Partnerstwo Kaczawskie. Wójt opowiedział o wspólnej pracy na rzecz rozwoju lokalnego oraz o realizowanych projektach na terenie gminy Mściwojów. Najważniejszym projektem jaki został zrealizowany na obszarze gminy to scalanie gruntów w ramach środków PROW, dzięki któremu zostały wybudowane ciągi dróg łączące miejscowości. Wójt Gminy Mściwojów oprowadził grupę po okolicznym terenie, gdzie przeszliśmy część ścieżki przyrodniczej w dolinie Wierzbak oraz weszliśmy na wieżę widokową, z której rozpościera się panorama na Przedgórze Sudeckie, Równinę Jaworską, Nizinę Śląską oraz wszystkie okoliczne miejscowości. Kolejnym miejscem wizyty studyjnej tego dnia była **Ziołowa Zagroda Edukacyjna w Rzeszówku**, jako przykład efektów działań Programu Leader w ramach PROW 2007-2013 oraz PROW 2014-2020. Właścicielami obiektu są Państwo Marta i Maciej Zawierucha, certyfikowani zielarze, posiadają uprawnienia Instytutu Medycyny Klasztornej przy Franciszkanach w Panewnikach. Ziołowa Zagroda znajduje się w Rzeszówku miejscowości położonej w Krainie Wygasłych Wulkanów. Jej obszar objęty jest ochroną Programu Natura 2000 „Góry i Pogórze Kaczawskie”. Ziołowa Zagroda Edukacyjna posiada w swojej ofercie szeroki wybór warsztatów, które mają na celu wprowadzenie uczestników w tajniki dawnych praktyk zielarskich. Jednym z nich są warsztaty z wytwarzania mydełek, w których mieliśmy przyjemność uczestniczyć. Podczas zajęć wykorzystywane były zioła oraz rośliny rosnące w samej Zagrodzie. Po zakończeniu warsztatów w Ziołowej Zagrodzie, grupa udała się na obiad do restauracji „Izba Rybacka” w miejscowości Podgórkę, a następnie zwizytowała najstarszy zabytek w okolicy Świerzawy – Romański Kościół w Świerzawie – Kościół Cmentarny z XIII wieku. Następnie uczestnicy wizyty udali się wraz z Panią Gabrielą Męczyńską do wioski tematycznej „Wioska piasku i kamienia” w Czaplach. Na miejscu grupa została przywitana przez panią Sołtys Ewelina Szkutnik oraz prezes fundacji „Heron” oraz Marzenę Szkutnik, która jest członkiem Rady LGD Partnerstwo Kaczawskie oraz

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie” inspektorem pozyskiwania funduszy Urzędu Gminy w Pielgrzymce. Celem wizyty było pokazanie współpracy samorządu gminnego oraz mieszkańców wsi. Wśród zaprezentowanych inicjatyw było Piaskowe Miejsce Grillowe oraz Szlak geologiczny „Spacer po dnie morza kredowego”, prezentacja działalności oraz filmu promocyjnego. Spotkanie zakończyliśmy warsztatami, na których uczestnicy mogli nauczyć się jak wykonać ozdobną świecę z wykorzystaniem piasku.

Po wizycie w Czaplach grupa LGD Krasnystaw Plus pojechała z wizytą na **Zamek Grodziec**. Miejsce to posiada niezwykle barwną i wartość poznania historii. Budowla jest rekonstrukcją XVI-wiecznej rezydencji gotycko-renesansowej. Jej niesamowitość została zauważona i doceniona również za granicą ponieważ szwedzcy, duńscy oraz francuscy filmowcy zdecydowali się realizować w tym miejscu swoje filmy i programy telewizyjne. Zamek udostępniony jest dla turystów, na jego terenie odbywają się ponadto imprezy o zasięgu regionalnym i międzynarodowym. Zamek Grodziec położony na bazaltowym, powulkanicznym, stromym wzgórzu - 389 m n.p.m. - jedna z największych atrakcji na Pogórzu Kaczawskim. Po zamku oprowadził grupę i opowiedział historię Kasztelan Zamku Grodziec Pan Piotr Janczyszyn, również członek Rady LGD Partnerstwa Kaczawskiego.

Po zakończonej wizycie wieczorem grupa udała się do „Pensjonatu przy Miłej” w Złotorzy gdzie wieczorem odbyła się uroczysta kolacja.

III dzień – 07.09.2018 r.

Ostatniego dnia, po śniadaniu w Pensjonacie „ Przy Miłej” grupa udała się na spotkanie ze **Stowarzyszeniem Nasze Rio**, gdzie przywitali nas Pani Prezes Barbara Zwierzyńska –Doskocz. Pani Prezes zaprezentowała działalność stowarzyszenia, którego głównym celem jest animowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych, pogłębianie więzi społecznych w społecznościach lokalnych, upowszechnianie idei wolontariatu głównie wśród młodzieży. Wolontariusze przedstawili nam kilka zrealizowanych inicjatyw, w tym nagrany pełnometrażowy film " Opowieść złotoryjska" - historia dwóch rodzin żyjących w Złotorzy w latach 1933-1956 film został zrealizowany w ramach środków z programu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Na spotkaniu obecny był burmistrz Złotorzy Pan Robert Pawłowski, który zaprezentował miasto Złotorję i film reklamowy. Po spotkaniu udaliśmy na , krótki spacer po rynku miasta Złotorzy.

Kolejnym miejscem dobrych praktyk podczas wizyty studyjnej była Pracownia Piernika Artystycznego „ Pierniki Maryny” prowadzoną przez Panią Martynę Olszową-Daruchtę w Gminie Jawor. Pracownia zajmuje się rękodzielniczym wypiekiem pierników tradycyjnych i prowadzeniem warsztatów z wypieku chleba tradycyjnego. Grupa uczestniczyła w warsztatach wypieku pierników ozdobnych.

Po warsztatach i wizycie w pracowni i wspólnym obiedzie nastąpiło podsumowanie i pożegnanie gospodarzy wizyty studyjnej Z LGD Partnerstwo Kaczawskie , grupa z LGD Krasnystaw Plus udała się w drogę powrotną do Krasnegostawu.